Sosialistisen
Opiskelijaliiton

periaate ohjelma

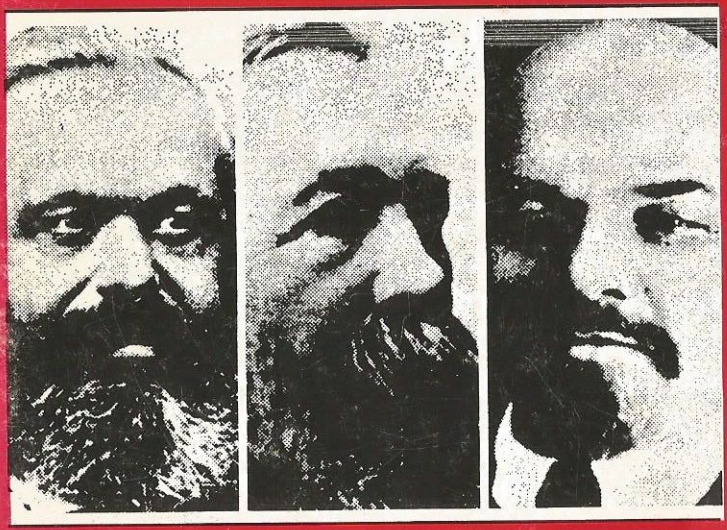

Sosialistisen
Opiskelijaliiton

periaate ohjelma

Hyväksytty
Sosialistisen Opiskelijaliiton
ylim. liittokokouksessa
Helsingissä 23. 5. 1971

Helsinki 1971 Jussin Paino

Sosialistinen Opiskelijaliitto (SOL) perustettiin vuonna 1965, ja se liittyi samalla jäseneksi Suomen Kansan Demokraattiseen Liittoon. Sosialistisen Opiskelijaliiton edeltäjinä ovat olleet Sosialidemokraattinen Ylioppilasyhdistys, jota olivat vuonna 1905 perustamassa mm. Otto Wille Kuusinen ja Yrjö Sirola, sekä vuonna 1925 syntynyt maineikas Akateeminen Sosialistiseura (ASS). Akateeminen Sosialistiseura toimi alkuaan sosialidemokraattisen puolueen opiskelijajärjestönä, mutta erotettiin puolueesta vuonna 1937 johdonmukaisen fasismin ja taantumuksen vastaisen taistelunsa sekä marxilaisen valistus- ja tutkimustoimintansa vuoksi. Demokratian voimien murskatessa fasismin ASS oli eräänä perustajajäsenenä muodostamassa SKDL:oa, ja nykyisin ASS toimii SOL:n suurimpana perusjärjestönä. Sosialidemokraattisen ylioppilasyhdistyksen ja Akateemisen Sosialistiseuran työn jatkajana Sosialistinen Opiskelijaliitto on maamme sosialistisen opiskelijaliikkeen tradition perillinen.

Viime vuosina Sosialistinen Opiskelijaliitto on kokenut voimakkaan poliittisen, toiminnallisen ja järjestöllisen nousukauden. Yhteiskunnalliset muutokset ja niistä noussut ja nouseva opiskelijaliikehdintä on merkinnyt historiallista haastetta liitolle. SOL onkin voimakkaasti suuntautunut tämän liikehdinnän ohjaamiseen, suuntaamiseen ja kehittämiseen. Tässä prosessissa SOL on muuntumassa laajaksi ja voimakkaaksi joukkojärjestöksi, joka jo nyt on jäsenpohjaltaan ja joukkokannatukseltaan merkittävä tekijä maamme korkeakouluissa ja opiskelijapolitiikassa.

Nyt hyväksytyssä ohjelmassa SOL arvioi tilanteensa

ja asettaa tehtävänsä marxismi-leninismin periaatteiden pohjalta, sopusoinnussa kansainvälisen kommunistisen liikkeen käsitysten kanssa. Tähän ovat liittoamme ohjanneet opiskelijaesiintymisistä saadut kotimaiset ja ulkomaiset kokemukset, ja viime kädessä imperialismin uusimman vaiheen analyysi, sen yhteydessä ja sen suhteen liitossa tapahtunut teoreettinen kehitys.

Voimakas ideologinen murrosprosessi sivistyneistön ja opiskelijoiden keskuudessa asettaa suuria vaatimuksia poliittisideologiselle kasvatus- ja johtotyölle. Tässä suhteessa on Suomessa saavutettu kansainvälisesti ajatellen varsin myönteisiä tuloksia. SOL:lla on hyvät mahdollisuudet johtaa suomalaista opiskelijaliikettä osaksi ja osana kansainvälistä työväenliikettä. Periaateohjelma on tällaisen pyrkimyksen ilmaus ja oikein käytettynä myös tämän pyrkimyksen tehokas väline.

Voidaan perustellusti sanoa, että nyt hyväksytty periaateohjelma aloittaa uuden kauden Sosialistisen Opiskelijaliiton ja koko suomalaisen sosialistisen opiskelijaliikkeen historiassa. SOL ymmärtää periaateohjelmansa velvoittavana kehotuksena työn, toiminnan, taistelun kaikinpuoliseksi kehittämiseksi. Ohjelma asettaa SOL:lle uusia käytännöllisiä ja teoreettisia tehtäviä; se liittää SOL:n yhä kiinteämmin työväenluokan rintamaan taistelussa rauhan, demokratian, sosialismin ja kommunismin puolesta.

Helsingissä elokuussa 1971

SOSIALISTINEN OPISKELIJALIITTO

SOSIALISTINEN OPISKELIJALIITTO

Sosialistinen Opiskelijaliitto (SOL) on opiskelevien tai loppututkintonsa suorittaneiden lukeneiston jäsenten joukkojärjestö, joka ratkaisuissaan nojaa Marxin ja Engelsin luomaan tieteellisen sosialismin teoriaan ja sen nykyiseen kehitysvaiheeseen marxismi—leninismiin.

SOL:n tehtävänä on osallistua maamme työväenliikkeen taisteluun yhteiskunnallisen edistyksen, demokratian ja rauhan puolesta ja sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän saavuttamiseksi. SOL pyrkii ohjaamaan työväenliikkeen lukeneiston järjestäytynyttä toimintaa ja tekee tunnetuksi tieteellistä sosialismia sen keskuudessa. Sosialistinen Opiskelijaliitto on osa Suomen työväenliikettä ja kuuluu jäsenjärjestönä Suomen Kansan Demokraattiseen Liittoon.

TYÖVÄENLUOKAN HISTORIALLINEN TEHTÄVÄ

Kapitalismin synty merkitsi laadullista harppausta inhimillisen edistyksen tiellä. Se vapautti tuotantovoimat feodalismin kahleista. Kapitalistiset tuotantosuhteet muodostuivat kuitenkin ennen pitkää niiden kehityksen jarruksi. Kapitalistinen tuotantovälineiden omistus ei ainoastaan hidasta tuotantovoimien kehitystä: tuotantovoimien kehittyneisyydestä huolimatta sadat miljoonat ihmiset kärsivät kapitalismin vallitessa puutteesta ja kurjuudesta, työttömyydestä ja sodasta. Porvarillisen propagandan "hyvinvointiyhteiskunta"-vakuutteluista huolimatta kehittyneimpienkin kapitalististen maiden työtätekevien huolena ovat toimeentulo-ongelmat, työttömyys ja epävarmuus tulevaisuudesta. Kapitalismi ei ole pystynyt eikä pysty ratkaisemaan näitä inhimillisiä perusongelmia. Vain sosialismi pystyy siihen.

Kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän hävittämisen ja sosialismin toteuttamisen suorittaa liittolaistensa kanssa työväenluokka, tuotannollisen asemansa vuoksi yhteiskunnan ainoa johdonmukaisesti vallankumouksellinen voima. Juuri se on välittömimmin kapitalistisen riiston kohteena, juuri se luo työllään valtaosan yhteiskunnallisista rikkauksista. Työväenluokan keskittyminen suurtuotantolaitoksiin, sen järjestäytyneisyys ja luokkataistelukokemus sekä sen tieteellinen oppi, marxismi—leninismi, tekevät siitä yhteiskunnallisen kehityksen johtavan voiman. Työväenluokan etujoukko, kommunistinen puolue, osoittaa työtätekeville tien vapautumiseen kapitalismin kahleista.

Lokakuun suuri sosialistinen vallankumous saattoi alulle sosialismin muuttamisen teoriasta todellisuudeksi. Aikakautemme pääristiriidaksi on muodostunut sosialismin ja imperialismin välinen ristiriita. Sosialistisen maailmanjärjestelmän muodostuminen, vaikutuksen kasvu ja esimerkin voima vaikuttavat yhä voimakkaammin yhteiskunnallisiin lainmukaisuuksiin koko maailmassa. Tämä luo entistä suotuisampia edellytyksiä monopolien- ja imperialisminvastaisen liikkeen kehittymiselle kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Maailman mitassa tapahtunut luokkavoimien keskinäisen aseman muuttuminen on johtanut siihen, että kolme imperialisminvastaista voimaa, sosialistinen maailmanjärjestelmä, kansainvälinen työväenluokka ja kansallinen vapautusliike, määräävät nykyään ihmiskunnan kehityksen pääsuunnan.

Imperialismi on heikentynyt ja sen yleinen kriisi syventynyt. Imperialismin aggressiivisuus ei ole silti vähentynyt. Se vain saa uusia muotoja. Imperialismi on jatkuvasti suurin uhka rauhalle ja inhimilliselle edistykselle. Taistelu rauhan puolesta, imperialismin hyökkäyspolitiikkaa vastaan ja ydinsodan estämiseksi on entistä välttämättömämpää.

Sosialistinen Opiskelijaliitto (SOL) asettuu kaikkien

rauhan, kansallisen vapautuksen ja demokraattisen kehityksen puolesta kamppailevien ihmisten taisteluarintamaan imperialismia ja monopolien sortoa vastaan. Proletaarisen internationalismin — vallankumouksellisten voimien kansainvälisen yhtenäisyyden ja solidaarisuuden — lujittamista SOL pitää edellytyksenä tämän taistelurintaman menestykselle.

Aikakautemme on kapitalismista sosialismiin siirtymisen aikakautta. SOL on mukana vallankumouksellisessa työväenliikkeessä yhteistyössä työväenluokan etujoukon, kommunistisen puolueen kanssa taistelemassa sosialismiin siirtymisen puolesta, rakentamassa sosialistista Suomea sekä luomassa työväenluokan lopullista päämäärää, kommunistista yhteiskuntaa.

IMPERIALISMI

Imperialismi — kapitalismin monopolistinen vaihe

Tuotantovoimien kehitys johti 1800-luvun viimeisinä vuosikymmeninä kapitalismin uuteen, monopolistiseen vaiheeseen. Monopolien syntyminen oli väistämätön seuraus kapitalismissa vallitsevasta kilpailusta ja siitä aiheutuvasta tuotannon ja pääomien keskittymisestä harvojen suuromistajien käsiin. Tuotantolaitosten suuri koko ja tuotantokyky yhtyneenä rajoittuneisiin markkinoihin pakotti kapitalistit voittojensa turvaamiseksi solmimaan sopimuksia markkinoiden jaosta, tuotannon määrästä ja hintatasosta eli muodostamaan monopoleja.

Monopolisoitumista edistivät liikatuotannosta aiheutuneet kriisit ja lamat, jotka johtivat hintojen tilapäiseen laskuun ja siten lukemattomien pienyritysten tuhoon. Työläisten järjestäytyminen oli lisäksi jo saanuttanut sellaisen asteen, että he pystyivät ajoittain vastustamaan kapitalistien pyrkimystä palkkojen alentamiseen. Tämä osaltaan kiihdytti tuotantovoimien kehittämistä, johon voimakkaimmilla kapitalisteilla oli parhaat mahdollisuudet.

Tuotannon keskittyminen aiheutti myös pankkipää-

oman keskittymistä. Pankkilaitosten luonne muuttui perusteellisesti pankkimonopolien muodostuessa. Monopolisoitumisen myötä teollisuus- ja pankkipääoma punoutuivat toisiinsa ja siten syntyi uusi pääoman muoto — finanssipääoma. Suomessa kuten kaikissa kehittyneissä kapitalistisissa maissa ovat talouden avainasemat joutuneet finanssipääoman huippukerroksen — finanssioligarkian — välillisen tai välittömän kontrollin alle. Finanssioligarkia ei yleensä kehittyneimmissä kapitalistisissa maissa itse osallistu omistamiensa yritysten johtamiseen. Tuotantolaitosten välitön johtaminen siirtyy palkattujen johtajien käsiin, ja kapitalistit muuttuvat yhä enemmän pelkästään loismaiseksi luokaksi.

Monopolisoituneilla aloilla pääomanmuodostus kasvoi niin suureksi, että sitä ei voitu sijoittaa pelkästään omassa maassa kyllin korkeaa voittoa tuottavasti. Monopolit pyrkivät turvaaman voittonsa pääoman maastaviennillä, joka sai mitä keskeisimmän merkityksen. Raaka-ainelähteiden ja markkinoiden turvaaminen olivat myös tärkeitä syitä pääomanviennin laajentumiselle. Pääomia teollistuneiden maiden monopolit veivät paitsi toisiin kehittyneisiin kapitalistisiin maihin erityisesti raaka-aineiden kannalta tärkeisiin siirtomaihin ulottaen näin valtansa yli kansallisten rajojen.

Laajojen alikehittyneiden alueiden kehityksen estyminen ja uusien tällaisten alueiden muodostuminen on suoranainen seuraus kapitalismin muuttumisesta imperialistiseksi. Kehittyneet kapitalistiset maat ovat alistaneet Aasian, Afrikan ja latinalaisen Amerikan maiden talouselämän palvelemaan omien monopoliensa

poliittisia ja taloudellisia päämääriä. Siitä syystä ns. kehitysmaat ovat tuotannollisen rakenteensa vuoksi voimakkaasti sidottuja entisiin siirtomaavaltoihin ja nykyisiin imperialistisiin valtoihin. Alikehittyneisyys on voitettavissa vain katkaisemalla siteet imperialistiseen maailmanjärjestelmään.

Finanssipääoman muodostuminen on johtanut vähälukuisten imperialististen valtioiden ylivaltaan koko kapitalistiseen maailmaan nähden. Pääomien vienti sekä kärkevä taistelu maailmanmarkkinoista on johtanut kilpailun kärjistymiseen monopoliyhtymien välillä ja pakottanut ne maailmanlaajuiseen vaikutuspiirien jakoon. Näin on syntynyt perusta imperialististen valtioiden taloudellisille liittoutumille, joiden kesken käydään jatkuvaa taistelua maailman markkina-alueiden uudelleen jakamiseksi. Tuhoisimmat muotonsa tämä taistelu on saanut sodissa, joita on käyty markkinoiden ja raaka-ainelähteiden uudelleenjakamiseksi ja säilyttämiseksi. Kaksi kertaa on imperialismi syössyt ihmiskunnan maailmansotaan.

Kilpailu saa monopolikapitalismin kehittyessä yhä irrationaalisempia muotoja. Patenttien avulla monopolit estävät tieteellisten saavutusten käyttöönottoa, tuotteiden kestoikää lyhennetään tahallisesti, lukemattomia samankaltaisia tuotteita markkinoidaan eri nimikkeillä, mainonta kasvaa suunnattomasti. Tällainen kilpailu ei johda tuotantovoimien suunnitelmalliseen kehittämiseen, vaan yhä järjettömämpään tuhlaukseen. Monopolikapitalismi kärjistää edelleen kapitalismille ominaista eri tuotannonalojen epätasaista kehittymistä. Inhimillisten ja kokonaiskansantaloudellisten tarpeiden

vaatimaa tuotantoa ei kehitetä, ellei se tuota kapitalisteille riittävää voittoa. Yksityisten tuotantolaitosten rationaalinen organisaatio joutuu yhä syvempään ristiriitaan yhteiskunnassa vallitsevan tuotannon anarkian kanssa.

Suomi kuuluu monin sitein imperialistiseen maailmanjärjestelmään, vaikkakaan ei ole sen keskeisimpiä valtioita. Myös Suomessa on havaittavissa imperialistisen valtion tunnusmerkkejä. Talouselämä on hyvin pitkälle monopolisoitunut ja pääomien vienti ulkomaille on voimakkaasti kasvamassa. Suomalainen finanssipääoma osallistuu ns. kehitysmaiden riistoon käyttämällä hyväkseen niitä mekanismeja, joita kansainvälinen imperialismi on kehittänyt. Toisaalta Suomi on suhteessaan vahvempiin imperialistisiin valtioihin joutunut alistettuun asemaan. Tämä alistussuhde voimistuu sikäli kuin suurpääoma onnistuu pyrkimyksissään liittää Suomi yhä tiiviimmin kapitalistisen maailman yhdentymiskehitykseen.

Valtiomonopolistinen kapitalismi

Toisen maailmansodan jälkeinen tilanne on erityisesti tieteellisteknisen vallankumouksen vaikutuksesta synnyttänyt yhä uusia vaikeuksia yksityisomistuksen ja tuotannon anarkian puitteissa tapahtuvalle tuotantovoimien kehitykselle. Tuotantovoimien kehitys vaatii yhä pakottavammin vapautumista kapitalistisen yksityisomistuksen sille asettamista kahleista. Nykyisissä oloissa, jolloin kapitalismin sisäiset ristiriidat ovat voimakkaasti kärjistyneet, monopolit eivät enää pysty turvamaan herruuttaan entisillä keinoilla. Tämä on vaatinut käännettä uusiin, valtiomonopolistisiin pääoman herruuden muotoihin. Toisen maailmansodan jälkeen valtiomonopolistinen kapitalismi on tullut vallitsevaksi kaikissa imperialistisissa maissa ja enemmän tai vähemmän vallannut alaa muissakin kapitalistisissa maissa.

Monopolistisen kapitalismin muuttuminen valtiomonopolistiseksi merkitsee monopolien ja valtion yhä voimakkaampaa yhteenkietoutumista. Myös valtiomonopolistisen kapitalismin oloissa maan taloudellisen ja poliittisen toiminnan avainasemat ovat finanssipääoman valvonnassa. Suurpääoma pyrkii mobilisoimaan valtion entistä laajemmin palvelukseensa turvatakseen kapitalistisen riistojärjestelmän säilymisen ja kasvattaakseen voittojaan. Valtion tehtävänä on toteuttaa talouspoliittista pääsuuntaa, joka palvelee suurpääoman etuja. Erityisesti luokkataistelutilanteen kärjistyessä monopolit tarvitsevat valtansa turvaamiseen valtion väkivaltakoneistoa.

Valtiomonopolistinen kapitalismi ei ole vain kapitalismin vastaus tuotantovoimien kehitykseen ja erityisesti tieteellistekniseen vallankumoukseen. Se on myös vastaus luokkavoimien muutokseen kansainvälisellä areenalla.

Valtiomonopolistinen kaptalismi merkitsee niiden menetelmien laajenemista, joilla valtio täyttää historiallista tehtäväänsä, hallitsevan luokan vallan turvaamista. Väkivaltakoneisto ja muut perinnäiset menetelmät täydentyvät valtiomonopolistisella sääntelyllä, kapitalismin säilymisen viimeisillä keinoilla.

Valtiomonopolistisen kapitalismin pyrkimyksenä on lieventää ja peittää kapitalismin räikeimpiä epäkohtia. Valtion yritykset säännellä kapitalistista taloutta eivät pysty poistamaan kärjistyvää kilpailua ja tuotannon anarkiaa. Nämä toimenpiteet eivät myöskään takaa talouselämän suunnitelmallista kehitystä, sillä tuotanto perustuu edelleenkin kapitalistiseen omistukseen ja palkkatyön riistoon.

Imperialismi on sosialistisen vallankumouksen aatto. Tuotannon valtava yhteiskunnallistuminen imperialismin kaudella täydellistää aineellisia edellytyksiä sosialismiin siirtymiselle. Kuitenkin kapitalismin muuttaminen sosialismiksi tapahtuu vasta vallankumouksen, vallankumouksellisen harppauksen kautta. Tähän eivät riitä pelkästään aineelliset edellytykset. Tarvitaan välttämättä myös muita taloudellista ja poliittisesta tilanteesta riippuvia objektiivisia edellytyksiä samoin kuin kansanjoukkojen tajunnasta ja järjestäytyneisyydestä riippuvia subjektiivisia edellytyksiä.

Imperialismin aikana kaikki kapitalismin ristiriidat kärjistyvät äärimmilleen. Ennen kaikkea kärjistyy kapitalismin perusristiriita — ristiriita tuotannon yhteiskunnallisen luonteen ja omistuksen kapitalistisen muodon välillä. Kapitalismin muutkin ristiriidat kärjistyvät: ristiriidat työn ja pääoman välillä, ristiriidat kolonialistisessa ja uuskolonialistisessa asemassa olevien sorrettujen kansojen ja niitä riistävien imperialististen maiden välillä sekä ristiriidat itse imperialististen valtioiden välillä. Ristiriitojen kasvu lisää valtiomonopolistisia toimenpiteitä. Imperialismin

valtiomonopolistinen luonne voimistuu jatkuvasti. Kuitenkaan kapitalismi ei kykene ratkaisemaan näitä ristiriitojaan, vaan tuotannon yhteiskunnallinen luonne vaatii yhä pakottavammin tuotantovälineiden kapitalistisen omistuksen korvaamista sosialistisilla omistussuhteilla. "Valtiomonopolistinen kapitalismi on mitä täydellisintä sosialismin aineellista valmistelua, siihen johtava eteinen, historian portaikon se askelma, jonka sekä sosialismiksi nimitetyn askelman välillä ei ole mitään väliaskelmia" (Lenin).

MONOPOLIEN- JA IMPERIALISMINVASTAISET VOIMAT

Ensimmäisen sosialistisen valtion, Neuvostoliiton, synty merkitsi uuden aikakauden alkua ihmiskunnan historiassa. Elämme kapitalismista sosialismiin siirtymisen aikakautta.

Sosialistinen maailmanjärjestelmä on työväenluokan taistelun suurenmoisin saavutus. Yhteiskunta ilman riistoa ja sortoa, yhteiskunta, jota työtätekevät johtavat työtätekevien eduksi, antaa todellisen vastauksen ihmiskunnan perusongelmien ratkaisemiseksi. Sen esimerkki on alati kasvavan innoituksen lähteenä koko maailman työtätekeville heidän taistellessaan paremman huomispäivän puolesta.

Kapitalismi joutuu ottamaan sosialismin haasteen vastaan — mutta turhaan. Sen puitteet ovat liian ahtaat työtätekevien kasvavien vaatimusten toteuttamiseen. Itse elävä elämä osoittaa kapitalismin puolestapuhujien vakuuttelut tyhjiksi ja valheellisiksi. Koko porvarillinen ideologia on kriisissä.

Sosialismin maailma ei ole ainoastaan innoittava esimerkki. Se on myös merkittävä tuki pääoman maiden työtekeville näiden taistellessa oikeuksiensa puolesta. Sosialististen valtioiden voima ja niiden aktiivinen taistelu rauhan puolesta ovat suurimpana esteenä imperialismin sotaisille pyrkimyksille. Rauhanomaisen rinnakkainolon politiikallaan, ystävällismielisillä, keskinäiseen luottamukseen ja kunnioitukseen perustuvilla suhteillaan eri maiden kansoihin sosialistiset valtiot luovat mitä parhaimmat edellytykset kaikkien imperialismin ja monopolien sortamien joukkojen taistelulle elinetujensa, demokratian ja rauhan puolesta.

Laaja monopolienvastainen liitto

Tieteellisteknisen vallankumouksen kiihdyttämä tuotantovoimien voimakas kasvu luo ennennäkemättömiä mahdollisuuksia inhimillisten tarpeiden tyydyttämiselle. Näitä mahdollisuuksia valtiomonopolistisen kapialismin oloissa ei pystytä lähestulkoonkaan käyttämään hyväksi, sillä valtiomonopolistisen sääntelyn pyrkimyksenä on suurporvariston voittojen lisääminen ja työtätekevien riiston tehostaminen. Valtion ja monopolien yhteenkietoutuminen ei poista kapitalismin ristiriitoja, vaan päinvastoin kärjistää niitä voimistamalla ristiriitojen aiheuttajaa: yksityisomistukseen perustuvaa suurpääoman valtaa.

Kapitalismin vanhat ristiriidat eivät ainoastaan kärjisty. Kehitys luo myös uusia ristiriitoja. Samalla tämä kehitys tekee mahdolliseksi ja välttämättömäksi laajan liiton muodostamisen, jonka tehtävänä on monopolien vallan rajoittaminen ja poistaminen. Tämän liiton perusvoima on työväenluokka. Juuri se kokee

välittömimmin tuotantovälineiden keskittymisen yhä harvempien käsiin ja siitä seuraavan suurpäoman vallan kasvun. Se kokee selvimmin kapitalistisen riiston lisääntymisen, työn voimaperäistämisen, työttömyyden ja painostuksen palkkojen alentamiseksi.

Tieteellistekninen vallankumous on jouduttanut uusien palkansaajakerrosten joukkomittaista kasvua. Se on merkinnyt työväenluokan kasvua aikaisempien välikerrosten proletarisoituessa ja uusien, tieteellisteknisen vallankumouksen vaatimien työväenluokan kerrosten syntyessä.

Valtiomonopolistisesta kehityksestä ei kuitenkin kärsi vain työväenluokka. Kehitys on syventänyt ristiriitaa finanssiharvainvallan ja muiden väestöryhmien, kansan valtaenemmistön välillä. Maataloustuotteiden välitysmonopolien ja pankkien valta maataloudessa kasvaa. Tämä vaikeuttaa työtätekevän maatalousväestön asemaa ja pakottaa sen taisteluun työväenluokan rinnalla suurpääomaa vastaan. Samanaikaisesti kärjistyvät myös ristiriidat suuromistajien huippukerroksen ja muun maatalousväestön välillä. Talonpoikaiston vaikeudet lisääntyvät, yhä suurempi osa pienviljelijöistä ja työtätekevistä talonpojista sortuu tiloiltaan. Finanssiharvainvalta vaikeuttaa myös kaupunkien keskikerrosten elinehtoja. Pikkuporvaristo on menettänyt entisen itsenäisyytensä ja tullut yhä riippuvaisemmaksi monopoleista, jotka suistavat sen jäseniä joukottain työväenluokkaan. Näiden uusien työväenluokan kerrosten ja myöskin välikerrosten sosiaalinen ja taloudellinen asema yhtäläistyy työväenluokan aseman kanssa ja on usein jopa sitä huo-

nompi. Kapitalistinen kehitys luo näin objektiiviset edellytykset laajalle monopolienvastaiselle liitolle. Tämän liiton edellytykset ovat kasvaneet työväenluokan yhteiskunnallisen vaikutuksen voimistumisen seurauksena niin kansallisella kuin kansainvälisellä areenalla.

Monopolit eivät vain vaaranna väestön valtaenemmistön elinetuja. Tuotantovälineiden keskittyessä entistä harvempien monopolien käsiin ja näiden sekä kaikkien muiden väestökerrosten vastakohtaisuuden kasvaessa on monopolien sosiaalinen pohja entisestään kaventunut. Tästä johtuen on niiden turvauduttava yhä epädemokraattisempiin ja autotaarisempiin menetelmiin, työtätekevien demokraattisten oikeuksien loukkauksiin. Toisaalta niiden on otettava käyttöön yhä kehittyneempiä sääntelyn ja alistamisen menetelmiä. Monopolit turvautuvat myönnytyksiin toisarvoisissa asioissa, käyttävät hallussaan olevaa mahtavaa tiedotusvälineistöä levittääkseen työväestön keskuuteen porvarillisia katsomuksia ja mm. näin pyrkivät integroimaan työtätekeviä kapitalistiseen järjestelmään.

Monopolienvastaisen liiton voimistuminen ei kuitenkaan ole vain entistä mahdollisempaa. Se on myös entistä välttämättömämpää. Kapitalistisen järjestelmän epävakaisuuden kasvu pakottaa monopolit turvautumaan kaikkiin, äärimmäisiinkin keinoihin. Uusien proletarisoituneiden kerrosten pikkuporvarillinen tausta ja keskikerrosten aseman epävakaisuus saa ne alttiiksi jopa fasismille, mitä monopolipääoma luokkataistelutilanteen kiristyessä on valmis käyttämään hyväkseen taistelussa työväenluokkaa ja muita edistyksellisiä voimia vastaan.

Kapitalismin epäkohdat synnyttävät työtätekevien keskuudessa tyytymättömyyttä, suuttumusta ja vastarintaa, joka usein kuitenkin jää vaistonvaraiseksi. Työtätekevien paras opettaja on jokapäiväinen taistelu, mutta tämä ei yksin riitä. Myös ideologista taistelua tarvitaan. Kehityksen suunta tulee täten riippumaan paitsi työväenluokan etujoukon kyvystä koota liitto ja johtaa sen taistelua kansalaisten perusetujen puolustamiseksi, myöskin sen kyvystä vapauttaa työtätekevät porvarillisten aatteiden vaikutuksesta ja valistaa heidät työväenluokan tieteellisellä maailmankatsomuksella.

Taistelu marxismi—leninismin puolesta, kamppailu teorian ja politiikan oikeisto- ja vasemmisto-opportunistisia vääristelyjä vastaan, revisionismia, dogmatismia ja vasemmistolahkolaista seikkailupolitiikkaa vastaan on entistä tärkeämpää, sillä kommunistisen ja koko vallankumouksellisen liikkeen hajottaminen sisältä päin on nykyisin imperialismin luokkastrategian tärkeimpiä suuntauksia.

Sivistyneistö ja opiskelijat monopolienvastaisessa rintamassa

Sivistyneistö on ollut kapitalismin uskollinen tukija ja käskyläinen. Vaikka merkittävä osa sivistyneistöä onkin työnsä luonteen ja palkkauksen puolesta edelleen etuoikeutetussa asemassa, niin tieteellisteknisen vallankumouksen myötä sen yhteiskunnallinen asema muuttuu ja etuoikeudet murenevat. Samanaikaisesti kasvaa sivistyneistön lukumäärä ja merkitys.

Järjestäytyneessä luokkataistelussa on perinteisesti työväenluokan rinnalla toiminut sivistyneistöön lukeutuvia henkilöitä, jotka ovat luovuttaneet työväenluokan käyttöön tieteelliset ja poliittiset kykynsä. Vaikka sivistyneistön asemassa onkin edelleen suuria eriävyyksiä, on sen suurimmasta osasta muodostumassa tärkeä liittolainen työväenluokalle. Opiskelijoiden muuttunut asema heijastaa samoin kehittyvän monopolikapitalismin syventämiä ristiriitoja. Opiskeluaika ei suurimmalle osalle opiskelijoita enää ole esivaihe etuoikeutettuun asemaan pääsylle. Monopolikapitalismin ristiriidat ilmenevät jo opiskeluaikana niin aineellisena kuin henkisenäkin sortona.. Tämä lisää jatkuvasti muutosta vaativien opiskelijoiden määrää

Tieteellisteknisen vallankumouksen myötä tiede on muodostunut yhä selvemmin välittömäksi tuotantovoimaksi. Tiede- ja koululaitokset tulevat täten kapitalistisen järjestelmän toiminnan kannalta yhä merkittävämmiksi. Niiden tehtävänä on tuotantovoimien kehittäminen ja riistomenetelmien tehostaminen sekä samalla kapitalististen tuotantosuhteiden säilyttäminen. Monopolikapitalismin ristiriitojen kärjistyessä tämä merkitsee, että porvariston on kiinnitettävä yhä suurempaa huomiota sääntely- ja alistamismenetelmien kehittämiseen ja ideologiseen taisteluun monopolienvastaisten voimien tukahduttamiseksi.

Toisaalta valtion tehtävien lisääntyminen johtaa lukeneiston osuuden muodostumiseen yhä tärkeämmäksi taloudelliselle, sosiaaliselle ja kulttuurikehitykselle. Monopolien valta kuitenkin epää siltä mahdollisuudet osallistua taloudellisen ja poliittisen tulevai-

suuden määräämiseen ja luovaan kulttuurin edistämiseen. Se elää monopolien painostuksen alaisena. Monopolien politiikan epäinhimillisyys joutuu yhä kärkevämpään ristiriitaan porvarillistenkin ihanteiden kanssa. Huoli huomisesta, työttömyys ja vaikeudet ammattitaitoa vastaavan työn saannissa koskevat yhä enemmän myös lukeneistoa.

Tieteen ja koulutuksen sekä toisaalta valtion merkityksen kasvu tekee välttämättömäksi porvarillisten laitosten suunnitelmallisen hyväksikäytön luokkataistelussa. Sivistyneistö osallistuu yhä laajemmin työväenliikkeen taisteluun työväenluokan järjestöissä ja niiden johtamassa joukkotoiminnassa. Sivistyneistön oma yhteiskunnallinen asema tarjoaa uusia mahdollisuuksia työväenliikkeelle. Porvarillisissa laitoksissa edistyksellinen lukeneisto voi vaikuttaa tuotantovoimien järkevämpään kehittämiseen, riisto- ja alistamismenetelmien sekä porvariston ideologisten taistelumuotojen paljastamiseen. Erityisen tärkeitä tässä suhteessa ovat monopolikapitalistisessa yhteiskunnassa koulutus- ja tiedelaitokset, valtion virkakoneisto ja välittömästi tuotannon kanssa tekemisissä oleva tekninen sivistyneistö.

Edistyksellisten opiskelijoiden erityisenä tehtävänä monopolienvastaisessa taistelussa on korkeakoulujen porvarillisen vallan paljastaminen ja horjuttaminen sekä niiden hyväksikäyttäminen tässä taistelussa. Pohjan opiskelijoiden liittämiselle monopolienvastaiseen rintamaan luovat niin opiskeluajan ja tulevan ammatin ongelmat kuin myös opiskelijoiden luokkataustan väistämätön ulottuminen työväenluokan piiriin.

SOL on luokkajärjestö. Se on osa työväenluokan vallankumouksellista liikettä. SOL katsoo tehtäväkseen organisoida opiskelijoita ja sivistyneistöä työväenluokan taisteluun sekä erityisesti marxismi—leninismin opiskeluun ja sen luovaan soveltamiseen tieteessä ja politiikassa.

Monopolienvastaisen taistelun laajentaminen ja yhteisrintaman lujittaminen lukeneiston osalta edellyttää ideologisen työn voimistamisen ohella koulutus- ja tiedelaitoksissa sekä valtion byrokratiassa ja tuotantoelämässä toteutettavia demokraattisia uudistuksia. Täten voidaan parantaa edistyksellisen lukeneiston järjestäytyneisyyttä ja toimintaedellytyksiä. SOL kiinnittää erityistä huomiota opiskelijoiden ja ammatissa toimivan sivistyneistön mahdollisuuksiin tukea työtätekevien joukkotoimintaa ja avoimia taistelumuotoja monopolienvastaisessa taistelussa.

SOL katsoo, että ohjaamalla opiskelijat ja sivistyneistö laajassa mitassa monopolienvastaiseen rintamaan ja edistämällä vaistonvaraisen tiedostuksen kehittymistä marxismi—leninismin omaksumiseen on mahdollista luoda työväenluokalle uskollisen sivistyneistön perinne, joka sosialismin oloissa pienentää yhteiskunnan ylärakenteen porvarillisten jäänteiden aiheuttamaa vastavallankumouksen vaaraa.

Kansallinen vapautusliike

Ensimmäisen sosialistisen valtion syntyminen merkitsi sorrettujen kansojen vapautuksen alkua. Useimpien maiden kohdalla vapaustaistelu on johtanut muo-

dolliseen poliittiseen itsenäisyyteen. Taistelu ei kuitenkaan vielä ole päättynyt. Ns. kehitysmaat ovat edelleenkin useimmiten tosiasiallisesti sekä taloudellisesti että poliittisesti riippuvaisia ulkomaisista monopoleista.

Pyrkiessään pois voittamattomista ristiriidoistaan turvautuu imperialismi entistä aggressiivisempiin keinoihin. Sosialististen maiden kasvanut sotilaallinen voima sekä maailman demokraattisten ja rauhanvoimien painostus ovat estäneet sitä kuitenkin turvautumasta uuden maailmansodan sytyttämiseen. Imperialismin aggressiivisuus saa muita muotoja. Näitä ovat turvautuminen paikallisiin sotiin, taantumuksellisiin vallankaappauksiin ja pyrkimyksiin alistaa äskettäin riippumattomuutensa saavuttaneet maat uuskolonialismin ikeeseen.

Sosialistisen maailmanjärjestelmän taloudellisen, poliittisen ja sotilaallisen voiman kasvu on merkinnyt imperialismin heikkenemistä ja sen yleisen kriisin syvenemistä. Sosialistisen leirin mahdin kasvu sekä sen ja ns. kehitysmaiden tasa-arvoisuuteen ja molemminpuoliseen hyötyyn perustuvien taloudellisten suhteiden kehittäminen ovat osaltaan tehneet mahdolliseksi sen, että yhä useammat maat voivat irroittautua imperialismin alaisuudesta yhteiskunnallisesta kehitystasostaan riippumatta.

Kansallisen vapautuksen puolesta taistelevien kansojen osuus imperialisminvastaisessa taistelussa on lisääntynyt. Vietnamin kansan voitokas taistelu mahtavinta imperialistista valtiota Amerikan Yhdysvaltoja vastaan on tästä mitä vakuuttavin todiste. Useissa

vielä imperialismista riippuvaisissa maissa on syntynyt kansallisia, imperialisminvastaisia liikkeitä, joiden päämääränä on irroittaa maa imperialistisesta sorrosta, luoda kansallinen talous ja saattaa alulle demokraattinen kehitys, mikä luo perustaa sosialismiin siirtymiselle.

SOL katsoo, että parasta tukea kansallisille vapautusliikkeille on kansainvälisen monopolipääoman vastustaminen ja toisaalta kansallisen ja taloudellisen riippumattomuuden puolesta taistelevien kansallisten liikkeiden sekä sosialistiselle ja ei-kapitalistiselle tielle lähteneiden maiden poliittinen ja aineellinen tukeminen. Suomessa taistelu kansaamme sortavan monopolikapitalismin herruutta vastaan on samalla taistelua ns. kehitysmaiden riippumattomuuden ja niiden demokraattisen kehityksen puolesta.

TIE SOSIALISMIIN

Sosialistinen maailmanjärjestelmä

Sosialistinen yhteiskuntajärjestelmä on jo toteutettu maapallon kolmanneksella. On syntynyt sosialistinen maailmanjärjestelmä, jonka kokemukset vakuuttavasti osoittavat, että tuotantovälineiden yhteiskunnalliseen omistukseen ja työväenluokan valtaan perustuva yhteiskuntajärjestelmä kykenee takaamaan talouselämän nopean kehityksen kansan etujen mukaisesti, poliittiset ja sosiaaliset oikeudet sekä kulttuurin saavutukset työtätekeville, perustan todelliselle kansanvallalle, perustan yksilön monipuoliselle kehittämiselle. Käytäntö osoittaa, että vain sosialismi pystyy ratkaisemaan ihmiskunnan perusongelmat.

Sosialistisen maailmanjärjestelmän olemassaolo, sen esimerkki ja sen kasvava voima luo yhä suotuisampia edellytyksiä työväenluokan voitolle koko maailmassa. Sosialismiin siirtyneiden maiden kokemus on näyttänyt toteen sosialistisen vallankumouksen yleiset lainmukaisuudet ja erilaisten kansallisten olosuhteiden merkityksen sosialistisen vallankumouksen muotoihin. Uskollisena proletaarisen internationalismin periaatteille Sosialistinen Opiskelijaliitto pitää tehtävänään sosialistisen maailman tukemista ja koko kansainvälisen työväenluokan etujen puolustamista.

Taistelu demokratian ja sosialismin puolesta

SOL toimii sosialistisen Suomen luomiseksi. Tämä ei ole ristiriidassa demokratian puolesta käytävän taistelun kanssa, koska demokratian ja sosialismin puolesta käytävä taistelu lähenevät tänä päivänä toisiaan. Demokraattiset uudistukset eivät kapitalismin nykykaudella rajoitu porvarillis-demokraattisiin puitteisiin, sillä ne suuntautuvat välittömästi porvariston hallitsevaa osaa vastaan. Ne heikentävät suurpääoman valtaa, yhdistävät monopolienvastaisia voimia ja vahvistavat työtätekevien taisteluasemia. Taistelussa demokratian laajentamisen puolesta työtätekeville paljastuu käytännön kokemuksen kautta kapitalistisen valtion luokkaluonne ja porvarillisen propagandan valheellisuus.

Vaikka työtätekevät voivat jo monopolien herruuden aikana estää suurpääoman yksittäisten aikomusten toteutumisen ja hillitä monopolien vaatimuksia, säilyy kapitalistisen valtion politiikan pääsuunta suurpääoman etuja puolustavana. Taistelu kansalaisten elinetujen ja demokraattisten oikeuksien, yhteiskunnallisen edistyksen puolesta ei tuota kestäviä tuloksia, jos monopolien valtaa ainoastaan rajoitetaan. Monopolien valta on kokonaan poistettava ja siirryttävä sosialismiin.

Nykykaudella on muodostunut suotuisia edellytyk-

siä siirtymiselle kapitalismista sosialismiin monopolienvastaisen, vallankumouksellisen demokratian kautta, joka pystyy ratkaisevalla tavalla rajoittamaan monopolien osuutta maan talouselämässä ja toimeenpanemaan niin perustavia poliittisia ja taloudellisia uudistuksia, että ne turvaavat mahdollisimman suotuisat edellytykset taistelulle sosialismin puolesta. Monopolienvastainen demokratia edellyttää suurpääoman taloudellisten asemien murtamista ja työtätekevien demokraattisten oikeuksien jatkuvaa laajentamista tuotantoelämässä ja kaikilla yhteiskuntaelämän aloilla. Se merkitsee talouden demokraattista johtamista kansan elinetujen parantamiseksi. Uudistusprosessin johdonmukainen jatkaminen tekee ennen pitkää välttämättömäksi vapautua kaikista vanhojen tuotantosuhteiden asettamista rajoituksista, kaikesta kapitalistisesta riistosta. Monopolienvastainen edistyksellinen demokratia muodostuu työväenluokan johdolla sosialismiin siirtymisen muodoksi, joka kehityksensä tietyssä vaiheessa alkaa toteuttaa työväenluokan vallan tehtäviä.

Demokraattisen, monopolienvastaisen taistelun sisältö aiheuttaa sen, että vallankumouksselliset voimat joutuvat kohtaamaan jo taistelun ensi hetkistä lähtien mitä kärkevintä monopoliporvariston ja valtiomonopolistisen valtakoneiston vastarintaa. Monopolienvastainen demokratia ei vielä merkitse kapitalistisen tuotantosuhteiden hävittämistä. Mahdollisesti taantumusvoimat edelleen säilyttävät joitakin asemia vallanelimissä. Nämä seikat sekä kansainvälisten taantumusvoimien mahdolliset toimenpiteet tekevät monopolien vallan palauttamisen vaaran varteenotettavaksi.

Tästä syystä SOL korostaa, että taistelussa monopolienvastaisen demokratian ja sen eteenpäin viemisen puolesta täytyy käyttää hyväksi kaikkia kamppailun muotoja ja mahdollisuuksia. Ennen muuta taistelun on nojauduttava laajojen kansanjoukkojen aktiiviseen toimintaan.

Tapahtuupa sosialistinen vallankumous välittömänä työväenluokan valtaannousuna taikka monopolienvastaisen demokratian välivaiheen kautta, riippuu mahdollisuuksien muuttuminen todellisuudeksi suuressa määrin työväenluokan puolueen kyvystä noudattaa oikeaa politiikkaa, kyvystä nousta työtätekevien johtoon sekä kyvystä valistaa ja organisoida kaikkia suurpääomaa vastaan suuntautuvia voimia, jotta ne kokemukseensa nojautuen voivat vakuuttua sosialistisen vallankumouksen välttämättömyydestä.

Rauhanomainen tie sosialismiin

Työväenliikkeen pyrkimyksenä on aina ollut sosialistisen yhteiskunnan perustaminen rauhanomaista tietä. Rauhanomainen siirtyminen sosialismiin ei kuitenkaan riipu työväenluokasta, vaan siitä, mihin keinoihin suurpääoma turvautuu valtansa joutuessa uhatuksi. Rauhanomaisen tien mahdollisuudet ovat kasvaneet. Kahden yhteiskuntajärjestelmän rauhanomainen taloudellinen kilpailu ja luokkavoimien kesken maailman mitassa tapahtunut muutos sosialismin hyväksi luovat uusia edellytyksiä rauhanomaiselle siirtymiselle sosialismiin. Työväen entistä suurempi järjestäytyneisyys ja laajan, kansan valtaenemmistön muo-

dostavan liiton kokoamisen edellytysten kysyneisyys lisäävät kansanvaltaisten voimien mahdollisuuksia eristää suurpääoma ja sen edustajat ja toteuttaa sosialistinen vallankumous rauhanomaisesti, ilman kansalaissotaa.

Tämä vaatii työväenluokan ja sen liittolaisten vallankumouksellista taistelua niin vaikuttamista valtion valinnallisten elinten kautta kuin ennen muuta joukkojen aktiivista toimintaa.

Kamppailu rauhanomaisen sosialismiin siirtymisen puolesta ei suinkaan kumoa sosialistisen vallankumouksen lainmukaisuuksia. Vallankumous tapahtuu kapitalismiin elimellisesti liittyvien kansallisten ja kansainvälisten ristiriitojen kärjistymisen ja ratkeamisen lopputuloksena. Imperialismin aikakaudella sosialistista vallankumousta ei voi pitää vain tietyn maan yksityisenä erillisenä ilmiönä. Imperialismi on maailmanjärjestelmä, johon jokainen kapitalistinen maa on enemmän tai vähemmän sidoksissa. Vallankumouksen toteutuminen edellyttää vallankumouksellista tilannetta, mitä kärkevintä luokkataistelua.

Sosialistinen vallankumous merkitsee poliittisen vallan siirtymistä porvariston käsistä työväenluokan käsiin sekä tuotannon ja vaihdon välineiden ottamista yhteiskunnan haltuun. Vallankumouksessa työväenluokka murskaa vanhan valtiokoneiston, joka on kiinteästi sidoksissa monopolipääomaan ja välittömästi palvelee sen etuja. Tämän koneiston murskaaminen on välttämätön ennakkoehto vallankumouksen voitolle. Työväenluokka korvaa sen uudella proletaarisella koneistolla, uusilla sosialismin rakentamiseksi

tarvittavilla laitoksilla. Joitakin porvarillisen valtion perinteellisiä demokraattisia laitoksia voidaan myös käyttää sosialismin rakennustyössä ja saada ne ilmaisemaan työtätekevien tahtoa.

Sosialismi vapauttaa kansanjoukot kaikista sorron muodoista. Se merkitsee työtätekevien alati kasvavien aineellisten ja henkisten tarpeiden sopusuhtaista tyydyttämistä, yhteiskunnan kehityksen laadullisesti korkeampaa astetta. Sosialismia ei voida toteuttaa poistamatta sovittamattomia luokkia ja ihmisen toista ihmistä kohtaan harjoittamaa riistoa. SOL korostaakin tärkeyttä puolustaa uutta yhteiskuntajärjestelmää entisten riistäjäluokkien ja sosialismin vihollisten pyrkiessä pääsemään takaisin valtaan ja palauttamaan kapitalismin.

Sosialistinen valtio samoin kuin kaikkien aikaisempien yhteiskuntajärjestelmien valtio on väline, jolla yhteiskunnan hallitseva luokka harjoittaa valtaansa yhteiskunnan muihin luokkiin nähden. Työväenluokan valta, proletariaatin diktatuuri, jota työväenluokka harjoittaa liitossa muiden sosialismia tukevien väestökerrosten kanssa, kohdistaa kuitenkin — erotukseksi kaikista aikaisemmista valtiotyypeistä — pakotuksensa väestön mitättömään vähemmistöön.

Työväenluokan valta on ensimmäistä kertaa ihmiskunnan historiassa demokratiaa väestön valtaenemmistölle. Se merkitsee työväenluokan taistelullaan hankkimien demokraattisten oikeuksien kaikinpuolista kehittämistä ja muodollisen, porvarillisen demokratian muuttamista todelliseksi, sosialistiseksi demokratiaksi, jota ei suurpääoman hallitseva asema talouden,

politiikan ja kulttuurin alalla ole typistämässä. Tämä vallan kaksitahoisuus — demokratian johdonmukainen kehittäminen ja sosialististen saavutusten puolustaminen — on luonteenomaista proletariaatin diktatuurille.

Sosialistisen valtion toiminnan tavoitteena on luominen ja rakentaminen, uuden talouselämän ja korkeammalle kehitetyn kulttuurin järjestäminen. Tämän SOL näkee toteutuvan vain marxilais—leniniläisen puolueen toimiessa työväenluokan etujoukkona. Sosialismin rakentaminen ja puolustaminen nojaa aina työväenluokan innoittamien ja johtamien laajojen kansanjoukkojen tukeen, osallistumiseen ja aloitteellisuuteen. "Elävä, luova sosialismi on kansanjoukkojen oman toiminnan tulos" (Lenin).

Vallankumous ei tapahdu itsestään. Sen toteuttamiseksi vaaditaan tietoista toimintaa.

Suuret taistelut odottavat meitä.